

SAKSFRAMLEGG

Rom- og funksjonsprogram - Krødsherad ungdomsskole med samfunnsfunksjoner

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Skoleutvalget	10.10.2024
	Kommunestyre	16.10.2024

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler skoleutvalget å gi følgende innstilling til kommunestyret:

- Vedlagte rom- og funksjonsprogram for skolebehov vedtas som retningsgivende for det videre arbeidet.
- Samfunnshussal med kjøkkentilgang, ungdomsklubb og folkebibliotek innpasses i bygningsmassen.
- Innspill datert 24.09 om lokalsamfunnsfunksjoner tas med inn som et grunnlag i arbeidet for arkitekt og rådgivergruppa.
- Sambruksløsninger for skole og lokalsamfunn skal være førende i prosjekteringsarbeidet.
- Skoleutvalget holdes orientert underveis i prosessen, og gir styringssignaler for innplassering av funksjoner.
- Kommunestyret fattet overordnede beslutninger som har økonomiske konsekvenser.

Begrunnelse

Vedlagte rom- og funksjonsprogram for skolebehov samt innspill for lokalsamfunnsfunksjoner.

Saksopplysninger:

Saken kommer som en oppfølging til sak 59/24 – Valg av overordnet skolekonsept for Krødsherad ungdomsskole.

I sak 59/24 vedtok kommunestyret dette:

Det igangsettes et arbeid med rom- og funksjonsprogram for Krødsherad ungdomsskole med utgangspunkt i alternativ 2 i saken. Skolebygget dimensjoneres ut ifra framtidig forventet elevtall, men likevel med utgangspunkt i dagens ungdomsskolekropp. Rom- og funksjons-programmet skal legge til grunn at bygningsmassen blir et flerbruksanlegg som også skal romme bibliotek, ungdomsklubb og mulige andre møteplasser. Punktene 1-5 i AP og H sitt forslag/innspill i sak 69/24 Krøderen samfunnshus oppfølging av vannskade og forsikringssak legges også til grunn i det videre arbeidet. Rom- og funksjonsprogram vedtas av politisk ledelse.

- *Områdereguleringen av Krøderen skal hensynta skole- og samfunnshusbygninger som vil bli stående igjen med bakgrunn i rom og funksjonsprogram.*
- *Skoleutvalget følger prosessen videre.*
- *Tilskudd fra staten til rehabilitering av skolebygg må klargjøres, eventuelt tilskudd til rehabilitering av tilfluktsrom må avklares med staten.*
- *Rom- og funksjonsprogram med forslag til entrepriseform, samt videre fremdriftsplan legges frem til formannskapet den 10. oktober 2024.*
- *Trafikal løsning inn og ut av skoleområdet skal ta utgangspunkt i nåværende løsning.*
- *Kommunedirektøren har ansvar for fremdriftsplanen.*

Punktene det henvises til er følgende:

1. *Midlene fra forsikringsselskapet skal ikke brukes til andre bygg. Hele beløpet skal brukes på Krøderen samfunnshus.*
2. *Forsikringsselskapet tar ansvar for å klargjøre bygget for renovering/oppbygging. (Dvs tørke skadede områder, fjerne vannskadete materialer/konstruksjoner.)*
3. *Forsikringsselskapet overfører resterende forsikringsbeløp til KK.*
4. *Det lages en rom- og funksjonsplan for Krøderen samfunnshus som samfunnshus.*
5. *I samarbeid med skolens folk utarbeides det en rom- og funksjonsplan for samfunnshuset som et sambrukshus med skolen.*

Krødsherad skole med skoleledelsen i spissen har utarbeidet et forslag til rom- og funksjonsprogram (RFP) for skoledriften. Det har vært en medvirkningsprosess med de ansatte på deler av programmet. I etterkant har skoleeier/administrasjonen gjort en bearbeiding som har ført til at programmet har sin nåværende form og innhold.

Spørsmålet om dimensjonering var oppe i skoleutvalget 26.09., hvor det bl.a. ble stilt spørsmål om en begrunnelse for hvorfor skolen ønsker delingsrom. De pedagogiske argumentene handler om en best mulig tilrettelegging for alle klasser og for den enkelte elev. Fram til skoleåret 2033-34 vil det til enhver tid være en klasse med mellom 32 til 36 elever på ungdomsskolen. De andre klassene vil i denne perioden variere mellom 16 og 25 elever. Det oppleves som at det bedre kan tilrettelegges når klassene kan deles i to (eller flere grupper), og at det kan være en voksen tettere på en mindre gruppe eller den enkelte elev.

Det pekes også på fordelene med delingsrom med tanke på integrering av elever som kan ha flere utfordringer i større grupper/hel klasse enn når de kan være del av en mindre gruppe. Dette jobbes det systematisk med i «Krødsheradmodellen». Spissing av det enkelte temaet og en mer tilpasset undervisning til ei mindre gruppe gir flere muligheter. Videre pekes det på at det er en stor fordel med flere rom når en har aktiviteter av praktisk tilsnitt. To like store rom for hvert trinn vil ikke kunne gi mulighet for å samle hele klasser til aktiviteter der dette er naturlig. Skolens organisering bygger på at den ser på trinnet som en klasse og deler i mindre grupper ut fra fag, behov og aktivitet. Dette handler om klassetilørighet. Et stort rom for en klasse gir ikke fleksibilitet som beskrevet over.

Elevtallet for ungdomsskolen ser pr. i dag slik ut i årene framover:

Krødsherad ungdomsskole	8. trinn	9. trinn	10.trinn	Totalt
2027-28	22	25	33	80
2028-29	36	22	25	83
2029-30	23	36	22	81
2030-31	23	23	36	82
2031-32	32	23	23	78
2032-33	18	32	23	73
2033-34	16	18	32	66
2034-35	14	16	18	48
2035-36	17	14	16	47
2036-37	14	17	14	45
2037-38	16	14	17	47
2038-39	16	16	14	46

Det foreliggende RFP for Krødsherad ungdomsskole har også gode innspill/forslag til sambruk og flerbruk. Folkebibliotek, kulturelle møteplasser og ungdomsklubben er beskrevet som eksempler på dette.

Samfunnshuset og lokalsamfunnsfunksjoner

Hovedsalen i samfunnshuset med tilhørende kjøkken og lager, har ikke skolen og administrasjonen berørt vedlagte i RFP. Det har heller ikke vært noen brukermedvirkning rundt dette. Salen ble før vannskaden benyttet av skolen til både SFO, eksamen og større arrangementer. Den ble også brukt som lokale for Bygdekino, trimgrupper og utleie til arrangementer for både private og grupper – bl.a. Kryllingkrutt. Det oppleves som et allment ønske at det blir en sal med de samme funksjoner og muligheter som nå.

I forbindelse med medvirkningsmøter under områdeplan-prosessen har det kommet flere ønsker om møteplasser/arenaer. Tema lokalsamfunnsfunksjoner ble også diskutert i egen work-shop den 24.09. Her kom det fram mange gode ideer. Det som er klart er at samfunnshussal med kjøkkenmulighet, ungdomsklubb og folkebibliotek skal ha sin plass i kombinasjonsbygget. Referat fra nevnte møte tas med videre i arbeidet.

Tidligere utredninger har konkludert med at bygget må oppgraderes betydelig – særlig med tanke på isolasjon/oppvarming. En enkel kalkyle for noen få år siden på isolasjon, ny kledning og nytt tak, konkluderte det med ca. 10 millioner i kostnader. Vinduene ble byttet for ca. 15 år siden.

Det pågår i disse dager en renovering etter vannskaden som vil gi tydeligere svar på omfanget. Det som er kjent pr. nå er at gulvet i hovedsalen er berørt.

Tilskudd fra staten til rehabilitering av skolebygg

Vedtaket sier også at eventuelle tilskudd fra staten til rehabilitering av skolebygg må klargjøres. Det samme gjelder eventuelt tilskudd til rehabilitering av tilfluktsrom.

Krødsherad kommune har undersøkt mulighetsrommet for tilskudd til rehabilitering av skolebygg. Regjeringen lanserte annonserte 5. juli en rentekompensasjonsordning for investeringer som bidrar til

en mer praktisk og variert opplæring i skolen for elever på 5.-10. trinn. Det kan bare søkes på prosjekt som ikke er ferdigstilt pr. 6. oktober 2023. Hver kommune har fått en individuell ramme som gjelder for en periode på 8 år. For Krødsherad kommune er rammen 3,095 millioner kroner. Ytterligere detaljer som gjelder tilskuddet, kan leses her:

<https://husbanken.no/kommune/lan-og-tilskudd/rentekompensasjon/>

Tilfluksrom

Tilfluksrom og en eventuell sanering av dette skal godkjennes av Sivilforsvaret. I perioden fra 1995 og frem til om lag 2015 var dette nærmest en formalitet og nær sagt alle søknader om dette ble innvilget. De siste årene er det imidlertid ikke like lett, noe som henger sammen med økt spenning i Europa og verden generelt. Siden dette er kommunens eneste tilfluksrom vil prosjektleder anta at en søknad om sanering vil bli avslått.

Tilfluksrom kan benyttes til andre formål i fredstid, men er i praksis ikke egnet til annet enn lager. Alle andre typer rom har krav til dagslys og ventilasjon, noe som er vanskelig å få til i en konstruksjon som skal ha høy motstand mot eksplosjon og samtidig være gass- og strålingstett.

Kommunedirektørens vurdering:

Dimensjonering/elevtallskapasitet

Dette ble behandlet i sak 4/24 i skoleutvalget 26.09., uten noen konklusjon. Saken ble sendt tilbake til administrasjonen for ytterligere utredning. Vedtaket sier at skolebygget skal «dimensjoneres ut ifra framtidig forventet elevtall, men likevel med utgangspunkt i dagens ungdomsskolekropp».

Kommunedirektøren forstår vedtaket dithen at blikket skal rettes et stykke framover, og legger tabellen over til grunn for planleggingen.

Skolen har uttalt seg i forhold til dimensjonering, og gir generelle innspill til deling av klasser. Dette gir bedre tilrettelegging med færre elever pr. lærer, og dermed også en bedre tilpasset opplæring. Dette forutsetter at skolen har nok personale til å dekke opp behovet. Normen for lærertetthet i ungdomsskolen er 20 elever pr. lærer etter en gitt formel. For ungdomstrinnet på Krødsherad skole ser tallene slik ut for de tre siste årene:

Skoleår	Antall elever pr. lærer
2021-22	12,9
2022-23	17,1
2023-24	14,5

Nå er det ikke bare antall lærere som vil påvirker driftskostnadene for skole. Antall rom som blir stående ubenyttet er også en faktor. Etter kommunedirektørens mening er det svært viktig at vi unngår tomme og ubenyttede rom i en ny skole. Kommunen bør dimensjonere elevarealet slik at det er plass til alle elever fra oppstart høsten 2027, men også se framover til 2034 hvor elevtallet nesten er halvert i forhold til dagens nivå med henholdsvis 14, 16 og 18 elever i 8., 9. og 10. klasse. Det blir dermed avgjørende hvor mye areal som skal beregnes pr. elev og hvor rom innplasseres. Jo færre kvadratmeter som reserveres til ordinært undervisningsareal i ungdomsskolekroppen, jo flere spesialrom vil få plass der. Og med det reduseres investeringskostnader og risiko. Kommunedirektøren går inn for at det bygges tre romslige klasserom for å romme 25 elever. Normen pr. elev økes til 2,5² pr. elev og 6m² pr. lærer. Dette

vil gi tilstrekkelig plass også i enkeltår hvor det er flere enn 25 elever. Delingsrom bygges ikke, og i perioden fram til 2034 må skolen organiseres slik at spesialrom kan benyttes som delingsrom. Trinnareal/annet læringsareal og grupperom vil komme i tillegg - samt spesialrom. Utover dette skal det tilrettelegges for SFO-tilbudet. Det videre arbeidet må avklare hvordan romstørrelse går opp med de fysiske rammebetingelsene i bygget.

De fleste kommuner som bygger skoler i dag, bygger kompakte skoler med små avstander i bygget og stor arealeffektivitet. Det vil bli store avstander i det renoverte skolebygget på Krøderen dersom hele anlegget bort til samfunnshuset skal tas i bruk.

Usikkerheten i forhold til kostnadene vil reduseres betydelig ved å plassere flest mulig av skolefunksjonene i dagens ungdomsskolekropp. Det vil være mer areal tilgjengelig til øvrige samfunnsfunksjoner som ikke nødvendigvis krever samme oppgradering av bygningsmassen.

Kommunedirektøren er svært opptatt av Krøderens hjerte skal bli et godt sted å være på dagtid for elever og lærere, samtidig som innholdet gir en merverdi for innbyggerne på kveldstid og i helg som gjør at bygningsmassen får mange brukstimer gjennom uka. Synergi og sambruk må holdes høyt hevet i det videre arbeidet.

Byggenes tekniske tilstand

Det er fra tidligere prosjekteringsarbeid med skolen på Krøderen anslått av det vil være ca. 30 % restverdi i bærekonstruksjonene. Når skolen skal renoveres, vil bygningen bli strippet innvendig, og kun skallet står igjen. Det gir muligheter til å innrede skolen på nytt, og tenke nye løsninger. Alle arealer som skal benyttes til skoleformål må i tillegg ha tilfredsstillende ventilasjon. Ungdomsskolen vil sannsynligvis kunne oppgraderes til TEK 17.

Pr. nå er det mindre oversikt over den tekniske tilstanden på resten av skolebygget, og hvilke utfordringer som vil åpenbares da arbeidet startes. Prosjektleder anbefaler kun å utføre enkelt vedlikehold som å male, skifte vinduer etc. i den gamle delen for å unngå at nye TEK-krav utløses. Det må imidlertid vurderes om behovet for bl.a. etterisolering vil være kostnadssvarende likevel.

Entrepriseform

Prosjektleder Arild Rønnestad opplyser at anskaffelse av prosjekteringsgruppe for Krødsherad ungdomsskole er igangsatt. Denne gruppens oppgaver vil blant annet være å avklare hvilke tiltak som lar seg løse innenfor den eksisterende bygningsmassen, gjeldende lover og regler og de økonomiske rammene som legges til grunn. Basert på dette vil gruppen kunne tegne ut ulike planløsninger som bruker, eier og skolekomite kan enes om er tilfredsstillende og dermed ønskes bygget. Disse skissene sammen med tilhørende kalkyler vil etter hvert samles i et forprosjekt som vedtas gjennomført. Et omforent forprosjekt vil så i neste fase kunne bearbeides til et konkurransegrunnlag for gjennomføring i totalentreprise. Dette vil med normal fremdrift være løsbart i løpet av 2024 og 2025 slik at en er klar til gjennomføringen fra januar 2026.

Generelt i markedet er det slik at en del mindre og mellomstore entreprenører er godt rigget for totalentreprise og vil være med å gi best mulig tilbud basert på kriteriene pris og kvalitet. Denne delen av markedet faller ofte bort i andre og mer komplekse konkurranser, slik som pris- og design-

konkurransen på Noresund viste. Designkonkurranse vil uansett i vårt tilfelle gi liten effekt da mesteparten av byggingen skal løses innenfor eksisterende bygningsmasse.

Pris- og designkonkurranse med etterfølgende samspill er tidkrevende, og det tar lengere tid før gjennomføringsfasen kan begynne. Dette betyr selvsagt at det tar lengre tid før bygget er ferdig og kan tas i bruk, noe som gir økte kostnader knyttet til en eventuell midlertidighet.

Basert på det som prosjektleder har nevnt over anbefaler kommunedirektøren at byggherrestyrt prosjektering med en etterfølgende totalentreprise velges som gjennomføringsmodell for ny skole på Krøderen.

Økonomisk vurdering – tilskudd

Kommunedirektøren ser forholdsvis optimistisk på mulighetene til å få noe tilskudd til å rehabilitere Krødsherad ungdomsskole med tanke på en mer tilrettelagt skole for praktisk og variert opplæring. Dette må i så fall gå som en rød tråd gjennom prosjekteringsfasen.

Proessen videre

Samfunnshuset og skole på Krøderen utgjør mange kvadratmeter med areal. Det ligger som forutsetning at ungdomsskolekroppen gjenbrukes, og kommunedirektøren mener at mest mulig skole bør innplasseres der. Ut ifra de øvrige bygningenes beskaffenhet anbefales ikke oppgraderinger som utløser nye TEK-krav.

Kommunedirektøren mener det mest fornuftige er å gi rådgivergruppa, inkludert arkitekt, frie tøyler til å finne og optimalisere bygningsmessige løsninger. Mange innspill til lokalsamfunnsfunksjoner fra engasjerte innbyggere er bevart i administrasjonen, og vil bli tatt med videre i prosessen. Kommunedirektøren mener at skolens behov for læringsareal sammen med lokalsamfunnsfunksjoner bør sees på som veiledende i denne fasen, slik at rådgivergruppa kan utfolde seg kreativt. Denne prosessen kan inneholde stoppunkter i skoleutvalget som kan gi styringssignaler underveis. Kommunedirektøren mener det pr. nå ikke foreligger et tilstrekkelig grunnlag for å stemple et samlet RFP som endelig, og at konklusjonen bør tas på et senere tidspunkt. Da vil Krøderens hjerte i størst mulig grad kunne bli nettopp Krøderens hjerte.

Vedlegg

- 1 RFP Krødsherad ungdomsskole med samfunnsfunksjoner
- 2 referat work-shop 24.09.2024
- 3 SAMBRUK KRØDEREN SAMFUNNSHUS